

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

sp. zn.: KO-07791/2014-ERU

V Ostravě dne 9. října 2014

č. j.: 07791-7/2014-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení pod sp. zn.: KO-07791/2014-ERU vedeném z moci úřední podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení **Povodí Ohře, státní podnik, se sídlem Bezručova 4219, 430 03 Chomutov, IČ: 708 89 988**, ve věci možného spáchání správních deliktů podle § 91 odst. 1 písm. b) a h) energetického zákona, rozhodl

takto:

Řízení pod sp. zn.: KO-07791/2014-ERU vedené s účastníkem řízení, Povodím Ohře, státním podnikem, se sídlem Bezručova 4219, 430 03 Chomutov, IČ: 708 89 988, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 1 písm. b) energetického zákona, kterého se měl dopustit porušením § 9 odst. 1 energetického zákona, když neprodleně Energetickému regulačnímu úřadu neoznámil změnu instalovaného výkonu provozovny „HC Nechranice“ uvedeného na rozhodnutí o udělení licence číslo 110100176 ve výši 10 MW v důsledku provozování 2 zdrojů – synchronních hydroalternátorů G1 a G2 s využitím vyššího účinníku, než je uveden na jejich výrobním štítku (hodnota $\cos \varphi = 0,8$) v období roku 2012 a 2013, čímž mělo dojít ke změně technických předpokladů jako podmínky pro udělení licence podle § 5, nepředložil doklady o změně instalovaného výkonu jako technického předpokladu provozovny a nepožádal o změnu rozhodnutí o udělení licence v části instalovaného výkonu provozovny, a podezření ze spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 1 písm. h) energetického zákona, kterého se měl dopustit porušením § 9 odst. 5 energetického zákona, když zahájil od ledna 2012 výkon licencované činnosti výroby elektřiny v provozovně „HC Nechranice“ po změně technického parametru instalovaného výkonu stávající provozovny ve výši 10 MW v důsledku jejího provozu s vyšším účinníkem, než uvedeným na výrobním štítku zdrojů ($\cos \varphi = 0,8$), před dnem právní moci rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence číslo 110100176,

se zastavuje.

Odůvodnění:

I. Kontrolní řízení

Dne 16. května 2013 oznámil Energetický regulační úřad (dále též „správní orgán“) Povodí Ohře, státní podnik, se sídlem Bezručova 4219, 430 03 Chomutov, IČ: 708 89 988 (dále též „účastník řízení“ nebo „kontrolovaná osoba“) zahájení kontroly podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, jejímž předmětem byla kontrola dodržování povinností stanovených § 9 a 11 energetického zákona. O výsledku kontroly byl sepsán protokol č. K015813 ze dne 27. června 2013. Podle protokolu bylo v kontrole zjištěno, že kontrolovaná osoba neprodleně neoznámila změnu instalovaného výkonu jako technického parametru provozovny „HC Nechranice“ v rozporu s § 9 odst. 1 energetického zákona a zahájila výkon licencované činnosti v provozovně před dnem právní moci rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence po změně technického parametru provozovny v rozporu s § 9 odst. 5 energetického zákona. Protokol byl kontrolované osobě předán dne 15. července 2013.

Proti protokolu podala kontrolovaná osoba námitky, o kterých bylo rozhodnuto rozhodnutím ze dne 15. srpna 2013 pod č. j.: 05044-12/2013-ERU. Námitkám nebylo vyhověno a kontrolní zjištění obsažené v protokolu č. K015813 bylo potvrzeno.

II. Správní řízení

Oznámením ze dne 21. srpna 2014 pod č. j.: 07791-1/2014-ERU správní orgán účastníku řízení oznámil zahájení správního řízení pro možné porušení § 9 odst. 1 a 5 energetického zákona, kterého se měl účastník řízení jako držitel licence na výrobu elektřiny číslo 110100176, vykonávající licencovanou činnost v provozovně s názvem „HC Nechranice“ podle rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence pod č. j.: 04389-8/2012-ERU ze dne 13. června 2012 s instalovaným výkonem 10 MW, počet zdrojů 2, dopustit tím, že v případě porušení § 9 odst. 1 energetického zákona neprodleně Energetickému regulačnímu úřadu neoznámil změnu instalovaného výkonu provozovny „HC Nechranice“ uvedeného na rozhodnutí o udělení licence číslo 110100176 ve výši 10 MW v důsledku provozování 2 zdrojů – synchronních hydroalternátorů G1 a G2 s využitím vyššího účinníku, než je uveden na jejich výrobním štítku (hodnota $\cos \varphi = 0,8$) v období roku 2012 a 2013, čímž mělo dojít ke změně technických předpokladů jako podmínky pro udělení licence podle § 5, nepředložil doklady o změně instalovaného výkonu jako technického předpokladu provozovny a nepožádal o změnu rozhodnutí o udělení licence v části instalovaného výkonu provozovny, a v případě porušení § 9 odst. 5 energetického zákona zahájil od ledna 2012 výkon licencované činnosti výroby elektřiny v provozovně „HC Nechranice“ po změně technického parametru instalovaného výkonu stávající provozovny ve výši 10 MW v důsledku jejího provozu s vyšším účinníkem, než uvedeným na výrobním štítku zdrojů ($\cos \varphi = 0,8$), před dnem právní moci rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence číslo 110100176. Oznámení bylo doručeno 25. srpna 2014.

Dne 12. září 2014 správní orgán obdržel vyjádření účastníka řízení k oznámení o zahájení správního řízení pod zn. 030000-23068/2014. Pod body 1 a 2 účastník řízení rekapituluje předmět řízení. V části A) pod body 3 až 10 účastník řízení podrobně popisuje problematiku udělení a změny licence ve vztahu k technickým předpokladům. Stěžejním argumentem účastníka řízení v této části vyjádření je neexistence povinnosti předkládat doklady ohledně změny hodnoty účinníku výroby elektřiny. Velikost účinníku není podle účastníka podmínkou pro udělení licence a jeho změnou tudíž nedochází ke změně podmínek pro udělení licence. Dále účastník připomíná, že po celou dobu provozu provozovny „HC Nechranice“ jsou provozovány v souladu s udělenou licencí 2 zdroje – synchronní hydroalternátory G1 a G2 o instalovaném výkonu 10 MW (2x5 MW). Od uvedení do provozu se instalovaný výkon nezměnil, neměl účastník řízení povinnost požádat o změnu rozhodnutí o udělení licence. Nemohlo dojít dle názoru účastníka řízení k porušení § 9 odst. 1 energetického zákona. K porušení § 9 odst. 5 energetického zákona účastník řízení pod bodem 9 namítá, že jedním skutkem nemohlo dojít k porušení § 9 odst. 1 a současně odstavce 5. Podle účastníka pokud nedošlo ke změně technických parametrů stávající provozovny, které by mohly mít vliv na změnu licence, nemohlo ani dojít k porušení § 9 odst. 5 energetického zákona.

V části B) pod body 11 až 20 se účastník řízení podrobně vyjadřuje k věcné problematice výroby elektřiny ve výrobně „HC Nechranice“ za využití synchronního hydroalternátoru, významu a podstatě štítkových hodnot a významu a způsobu stanovení hodnoty účinníku. Podstatou této argumentace je technický popis provozu synchronního hydroalternátoru s měnícím se účinníkem uvedeným na štítku a jeho vlivu na hodnotu činného výkonu, jalového výkonu a zdánlivého výkonu. Dále je uvedeno, že synchronní hydroalternátor může v závislosti na provozní potřeby dosahovat různých výkonů, aniž by docházelo ke změně jmenovitých štítkových hodnot, které jsou nadále platné a nedochází k jejich změně.

V části C) pod body 21 až 25 účastník řízení popisuje obsah smluv o distribuci uzavřených s provozovatelem distribuční soustavy a jejich vliv na provoz výroby. Dále je popisován obsah smlouvy o připojení a jejího vlivu na způsob provozování připojeného zdroje.

Na závěr těchto bodů účastník řízení zastává názor, že využití proměnlivého účinníku při výrobě elektřiny nemá vliv na štítkovou hodnotu instalovaného výkonu výroby elektřiny, tuto hodnotu nijak nemění a neovlivňuje, nemělo by proto docházet k postihování a penalizování takového jednání. Řízení by proto mělo být zastaveno.

III. Důvody zastavení řízení

Podle oznámení o zahájení řízení bylo předmětem řízení podezření ze spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 1 písm. b) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit porušením povinnosti stanovené § 9 odst. 1 energetického zákona, a podezření

ze spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 1 písm. h) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit porušením § 9 odst. 5 energetického zákona.

Jelikož možné spáchání obou správních deliktů je vzájemně podmíněné, když v tomto případě bez porušení 9 odst. 1 energetického zákona nelze porušit § 9 odst. 5, zabýval se nejprve správní orgán možným porušením § 9 odst. 1 energetického zákona, které je správním deliktem podle § 91 odst. 1 písm. a) energetického zákona.

Podle § 9 odst. 1 energetického zákona je držitel licence povinen neprodleně oznámit Energetickému regulačnímu úřadu změny podmínek pro udělení licence podle § 5 a všechny změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o udělení licence podle § 7, předložit o nich doklady a požádat o změnu rozhodnutí o udělení licence.

Obsahem § 9 odst. 1 je několik dílčích povinností držitele licence, jejichž aktivace je zákonem navázána na podmínky. Například povinnost neprodleného oznámení je spojena se skutečností změny podmínek pro udělení licence podle § 5 nebo změnu údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o udělení licence, v tomto případě licence na výrobu elektřiny. Následuje další dílčí povinnost předložení dokladů o takové změně a požádání o změnu rozhodnutí o udělení licence. Aby správní orgán byl schopen účastníkovi řízení vytýkat porušení § 9 odst. 1 energetického zákona, musí mít tudíž zjištěno, že zákonem předvídaná změna nastala s tím, že tato změna má vliv na podmínky pro udělení licence na výrobu elektřiny číslo 110100176 a bylo třeba provést její změnu.

Podle předmětu řízení nebyla Energetickému regulačnímu úřadu oznámena změna instalovaného výkonu provozovny „HC Nechranice“ uvedeného na rozhodnutí o udělení licence číslo 110100176 ve výši 10 MW v důsledku provozování 2 zdrojů – synchronních hydroalternátorů G1 a G2 s využitím vyššího účinníku, než je uveden na jejich výrobním štítku (hodnota $\cos \varphi = 0,8$) v období roku 2012 a 2013, čímž mělo dojít ke změně technických předpokladů jako podmínky pro udělení licence podle § 5 energetického zákona. Změněny tak měly být technické předpoklady stanovené jako podmínka pro udělení licence podle § 5 odst. 3 energetického zákona.

Podle § 5 odst. 3 energetického zákona musí osoba žádající o udělení licence prokázat, že má technické předpoklady k zajištění výkonu licencované činnosti. Podle § 7 odst. 4 písm. d) energetického zákona připojuje žadatel o udělení licence k žádosti doklady prokazující technické předpoklady. Podrobnější způsob prokazování technických předpokladů upravuje § 9 vyhlášky č. 426/2005 Sb., o podrobnostech udělování licencí pro podnikání v energetických odvětvích. Podle § 9 vyhlášky se splnění technických předpokladů energetického zařízení prokazuje dokladem osvědčujícím bezpečnost energetického zařízení, kterým je především zpráva o výchozí revizi nebo zpráva o pravidelné revizi. Z ustanovení § 9 vyhlášky nelze dohledat výslovný požadavek, že předmětem prokazování plnění technických předpokladů je v závislosti na typu energetického zařízení jeho účinník.

Lze přitom připustit, že informace o velikosti účinníku je součástí např. zprávy o revizi v části technického popisu revidovaného zařízení, ale tato informace není dále v řízení o udělení licence nijak hodnocena a v rozhodnutí o udělení licence na výrobu elektřiny není uvedena. Nelze proto vyslovit závěr, že hodnota účinníku je technickou podmínkou pro udělení licence podle § 5 energetického zákona, jejíž splnění je třeba v řízení o udělení licence na výrobu elektřiny prokazovat a hodnotit.

Tomuto postupu odpovídá i informace obsažená v metodickém pokynu pro udělování licencí (Metodický návod ERÚ umístěný na stránkách správního orgánu), podle kterého žadatele předkládá v případě žádosti o udělení licence na výrobu elektřiny s využitím vodní elektrárny fotografii štítku el. generátoru. V případě metodického pokynu se nejedná o závaznou úpravu a jejím základním smyslem je získat doprovodné základní informace o energetickém zařízení, které je předmětem žádosti o udělení licence.

Z výše uvedeného lze dospět k dílčímu závěru, že samotnou hodnotu účinníku provozovaného zdroje nelze považovat za technický předpoklad podle § 5 odst. 3 energetického zákona, který je třeba prokazovat, a nelze jí ani považovat za náležitost žádosti o udělení licence podle § 7 energetického zákona. Nelze proto dospět k názoru, že se jedná o podmínku pro udělení licence, jejíž změnu je třeba postupem podle § 9 odst. 1 energetického zákona neprodleně oznamovat Energetickému regulačnímu úřadu. Tento závěr odpovídá tomu, že hodnota účinníku se může podle provozních okolností měnit velice často. Bylo by proto nelogické požadovat prakticky neustálé neprodlené oznamování takové změny jako technického parametru.

Současně je třeba posoudit, zda má proměnlivá hodnota účinníku při provozování „HC Nechranice“ vliv na velikost instalovaného výkonu, když předmětem řízení v případě porušení § 9 odst. 1 energetického zákona byla změna instalovaného výkonu v důsledku provozování s využitím vyššího účinníku, než je uveden na výrobním štítku (hodnota $\cos \varphi = 0,8$).

Podle rozhodnutí o udělení licence číslo 110100176 ze dne 29. srpna 2001 pod č. j.: [REDAKCE], byla Povodí Ohře, státnímu podniku, udělena licence na výrobu elektřiny. Podle seznamu provozoven byla výroba elektřiny uskutečňována v provozovně „HC Nechranice“ o celkovém instalovaném výkonu 10 MW s počtem 2 zdrojů. O poslední změně rozhodnutí o udělení licence rozhodl Energetický regulační úřad rozhodnutím ze dne 13. června 2012 pod č. j.: 04389-8/2012-ERU, právní moc 3. července 2012. Podle nového rozhodnutí o udělení licence 110100176 se změnou 008 vykonává účastník řízení nadále výrobu elektřiny v provozovně „HC Nechranice“ o celkovém instalovaném výkonu provozovny o 10 MW s počtem 2 zdrojů.

Z výše uvedených rozhodnutí vyplývá, že účastník řízení minimálně od roku 2001 vyrábí elektřinu v provozovně „HC Nechranice“ o instalovaném výkonu 10 MW, který tvoří 2 zdroje využívající vodní energii. Přestože v rozhodnutí není specifikován výkon každého zdroje zvlášť, ze zjištěného stavu věci je zřejmé, že se jedná o 2 – synchronní

hydroalternátory G1 a G2 každý o instalovaném výkonu 5 MW. V kontrolním řízení byly při místním šetření zjištěny štítkové hodnoty a to výkon 5 000 kW při $\cos \varphi = 0,8$ (viz příloha protokolu č. K015813). Je nepochybné, že právě hodnota výkonu 5 000 kW uvedená na štítku zdrojů je hodnotou instalovaného výkonu zdrojů uvedenou na rozhodnutí o udělení licence. V kontrolním řízení ani ve správním řízení nebyly přitom zjištěny žádné okolnosti, které by vypovídaly o technické úpravě provozovaných zdrojů způsobující neplatnost uvedeného štítkového výkonu o hodnotě $2 \times 5\,000$ kW. Přímá změna instalovaného výkonu zdrojů provedenou rekonstrukcí či modernizací za účelem jeho navýšení proto podle názoru správního orgánu nenastala a lze ji jako důvod porušení § 9 odst. 1 energetického zákona vyloučit.

Kontrolní zjištění a důvod zahájení řízení ovšem spočíval v neoznámení navýšení instalovaného výkonu v důsledku provozu zdrojů s využitím vyšší hodnoty účinníku, než je hodnota štítková ($\cos \varphi = 0,8$).

Se zohledněním všech podstatných skutečností včetně vyjádření účastníka řízení k zahájení řízení správní orgán dospěl k závěru, že úvaha o navýšení instalovaného výkonu vlivem provozu s vyšší hodnotou účinníku není správná.

Je třeba připustit, že v případě provozování zdroje typu synchronního hydroalternátoru je třeba rozlišovat výkon zdánlivý, výkon činný a účinník zdroje. Je bez pochyb, že na rozhodnutí o udělení licence je uveden výkon činný (2×5 MW), který odpovídá hodnotě účinníku $\cos \varphi = 0,8$. Skutečností současně je, že na rozhodnutí o udělení licence již hodnota účinníku $\varphi = 0,8$ není uvedena, přestože hodnota činného výkonu 5 000 kW má s jeho výší přímou souvislost. Za účelem identifikace zdroje bylo nicméně třeba na licenci uvést některou ze štítkových jmenovitých hodnot, v tomto případě činný výkon 2×5 MW, která charakterizuje zdroj výroby elektřiny. Jestliže nebyla hodnota účinníku na licenci uvedena, je z povahy fungování provozovaného synchronního zdroje zřejmé, že hodnota výkonu 5 000 kW uvedená na štítku a na licenci, je z technického pohledu výkon činný, jehož výše je proměnná v závislosti na provozních okolnostech. Z tohoto pohledu na licenci nějaká technická hodnota vypovídající o výkonu zdroje uvedena být musela ovšem s tím vědomím, že se jedná o hodnotu proměnlivou podle provozních podmínek. Jestliže se hodnota činného výkonu v čase v závislosti na provozních podmínkách mění, nelze ještě hovořit o tom, že se štítková hodnota činného výkonu mění také. Tato jmenovitá hodnota je při hodnotě $\cos \varphi = 0,8$ stále stejná a z tohoto pohledu k její změně nikdy nedošlo. V kontrole zjištěnou změnu instalovaného výkonu v průběhu provozu zdrojů umístěných v provozovně „HC Nechranice“ v závislosti na změně účinníku tak lze třeba správně vyhodnotit jako změnu výkonu činného a jalového dodávaného do distribuční soustavy v závislosti provozních okolnostech. Tuto změnu ale nelze považovat za změnu jmenovitého instalovaného výkonu uvedeného na štítku zdroje (5 000 kW) uvedeného na licenci.

Z tohoto pohledu je třeba považovat za důvodné vyjádření účastníka řízení o tom, že změna instalovaného výkonu uvedeného na štítku zdrojů a na licenci po dobu provozování zdrojů synchronních hydroalternátorů G1 a G2 v provozovně „HC Nechranice“ nenastala.

Z těchto důvodů správní orgán dospěl k dalšímu závěru, že k navýšení instalovaného výkonu (2 x 5 MW) v důsledku provozu zdrojů s využitím vyšší hodnoty účinníku, než je hodnota štítková ($\cos \varphi = 0,8$), nedošlo. Účastník řízení proto nebyl povinen postupovat podle § 9 odst. 1 energetického zákona a Energetickému regulačnímu úřadu neprodleně oznamovat změnu činného výkonu, uvedeného na štítku a licenci číslo 110100176, předkládat doklady o změně a žádat o změnu rozhodnutí o udělení licence.

Vzhledem k výše uvedeným závěrům se účastník řízení nemohl dopustit porušení § 9 odst. 1 energetického zákona a spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 1 písm. b) energetického zákona.

Z týchž důvodů se účastník řízení nemohl dopustit porušení § 9 odst. 5 energetického zákona, protože ke změně technického parametru provozovny „HC Nechranice“ nedošlo. Účastník řízení proto nebyl povinen vyčkat se zahájením výkonu výroby elektřiny v provozovně „HC Nechranice“ do doby právní moci rozhodnutí o udělení licence. Další zkoumání možného spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 1 písm. h) energetického zákona je bezpředmětné.

Na základě výše uvedeného správní orgán rozhodl o zastavení správního řízení vedeného pod sp. zn.: KO-07791/2014-ERU, protože zjištěný stav věci neumožňuje vyslovit závěr o porušení § 9 odst. 1 a 5 energetického zákona jako základních předpokladů pro vedení řízení o spáchání správních deliktů podle § 91 odst. 1 písm. b) a h) energetického zákona.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly